

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazetă“ ese:
Jof'a si Duminec'a.

Pretiul abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu
28 franci.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunțurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primeșc. — Manuscrise nu se
retransmit.

Anulu XLIII.

Nr. 8.

Duminica, 27 Ianuariu 8 Februarie

1880.

Recunoșcerea independentiei României.

Brașovu 26 Ianuariu 1880 st. v.

Acumă ese la lumina, că caușa traganarei recunoșterei oficiale a independentiei României de către Germania, Franția și Anglia, a fostu cestiușa rescumperarei drumurilor de feru romane. În acelora cabinetul germanu a facutu dependenta recunoșterea statului romanu dela regularea unei bătălii, care nu stă in nici o legatura cu tractatul dela Berlin.

Faptul acesta ilu constata acumă organulu lui Gambetta „La République française“ intr'unu articulu fără importantu, din care reproducem u mai la vale unele pasagie. Diuarulu parisianu, exprimându-si parerea de reu pentru traganarea nejustificată a unei cestiușe internationale atât de insinuate, că aceea a recunoșterei independentiei României, ne dă se cetimă totodata multu printre sîrbi.

România cu mare resignație a deschis u Evreilor calea spre impământire si astfelui imprimindu tôte cerintele tractatului dela Berlinu marile poteri nu mai erau in dreptu ai refusă recunoșterea oficiale. Acăstă o recunoște „Republiecă francesă“. Franția și Anglia, adauge ea, nu găsă a-si implini datoria față de România, și eata că Germania vine a face o nouă dificultate. „Nu vomu recunoște statulu romanu pénă nu va rescumperă drumurile de feru,“ a disu d. Bismarck si ce a respunsu Franția și Anglia? Ce două mari state apusane, ne spune organulu lui Gambetta, n'au voită se turbure intelegeră ce să aiceea au asteptat pénă s'a votat la București legea de rescumperare.

Nimicu nu potea se documenteze in modu mai fragrantu preponderantia cea mare politica a Germaniei in Europa si situatiunea anormală, ce a creato in relatiunile internationale ale statelor europene, că acăsta marturisire. Este in adeveru străinu, că într'o cestiușe atât de clara, că cea româna, poterii atât de mari, că Franția și Anglia nu supusu unui capriciu alu guvernului germanu, care a adausu la condițiunile tractatului o cerintă sa particulară?

Procederea guvernului germanu, pe care „Republiecă francesă“ o numesce cu terminulu celu lui „neregulată“, caracterizează destul de starea actuală a politicei europene. Fortării mai presu de tôte si pre candu diferențele avverne asigura in actele loru, că ele nu pôrta de nimicu multa grige că de execuțarea fidela a tractatului dela Berlinu, volnicia celui mai tare ni se prezenta in tôte golatarea ei.

Ce ar' fi facutu România, déca fiecare din popule semnatare ar' fi pretinsu dela ea imprimirea condițiunii particolare nementionate in tractatul acăstă intrebare „Republiecă francesă“ a nemulțumită bătălie. In adeveru ce valoare mai potu ave contractele internationale déca poterile, cari le-a facutu, voiescu se profite numai de drepturile, ce le acordă, dăr' nu se supunu totodata si la datele, ce le impunu acele tractate?

Organulu parisianu este cu dreptu ingrijeat pentru urmarile ce le-ar' poté ave o asemenea stare de lucruri si se teme, că nu cumva actiunea parțială germană in cestiușa romana se stabilisea un precedentu periculosu pentru independentia micelor nationalitati, cari sunt in periculu, că aceea ce li se dă cu-o mana, se li se ișe cu alta.“

S'a disu că principale Bismarck este fără jaluu tractatului dela Berlinu, pe care ilu considera opera a s'a. De aci ar' urmă că elu se conține a usiură, nu inse a ingreună execuțarea atractatului. Cancelariulu germanu inse nu este mulu acela, care, in urmarirea pianurilor sale, se împedece de esigentile independentiei micelor

nationalitati. Asia cevasi se impotriesce naturei adeverate a Prussului. Principele Bismarck are se multumescă succesele sale numai modului necrutatoriu cu care a procesu față de miciile state germane, pe cari le-a facutu un'a după alta vasale ale Prusiei, cumu s'ar' poté dăr' asteptă că densulu se si schimbe natura acumă la betranetie?

Caușa dreptului si a libertății in Europa isi poate continua calea racului. Ce importă? numai interesele statului germanu bismarckianu se fia asigurate.

Ne miramă cumu mai poté vorbi „Republiecă francesă“ sub asemenei impregiurari de „Europa“ si de-o vointia a ei. Déca Germania se abate dela calea drăptății si Franția cu Anglia, desi vedu acăstă, totusiu nu se potu desparti de ea, unde a remasă Europa cu vointia si cu interesele ei?

Franția semte situatiunea penibila, care o simlesce, că se urle cu lupii pe cătu timpu se vede inca slabă! „Republiecă francesă“ dă espressiunea a cestui semtiemntu, ear' Romanilor nu le remane altă decătu a se mangaiă cu speranța, că lucruurile nu voru remană totu in starea de adi.

Italia a fostu mai fericita, că Franția, căci a potutu se se desparta de Germania si se si imprimă datori față de tiéra-sora din Orient. De s'ar' adeveri odata, că si celelalte trei puteri au recunoscutu independentia României, căci ne e tema, că nu cumva in momentul celu din urma Germania se le mai pună Romanilor o nouă condițiune si Franția se fia earasi lipsita de ocasiunea de a se impacă cu ei!

Cronică evenimentelor politice.

Iu siedintă dela 30 Ian. a. c. camere a ungară a primitu cele două proiecte de lege, cari le amu publicatu in numerulu antepenultimu alu foiei noastre si cari au de scopu, de a veni in cătuva in ajutoriulu poporatiunei, care a suferit atât de multu in urmă calamitatilor anilor din urma. Vomu vedé ce se va poté face cu unu milionu de florini, căta sementia se va imprumută bietilor si ce ajutore li se voru dă. Mai multi deputati au aratat, cu ce crudime procedu execuțorii de dare chiaru si in comunele cele misere si au cerutu departarea loru. Primulu-ministrul Tisza a declarat in fine, că acolo unde va fi de lipsa se voru sistă esecutiunile. Asemeni asiguratiuni s'au datu si mai inainte si totusiu esecutorii si esecutiunile nemilose sunt pretăindeni in flóre.

Ministrul de finance comite Szapáry a retras in siedintă dela 3 Febr. cele două proiecte de lege privitorie la prelungirea terminului de plată a obligatiunilor de desarcinarea pamentului si a obligatiunilor de dijmă la vinu, si in locul loru a presentatul alte trei proiecte noue, cari speră că nu voru intempiatata opositiune, si adeca unu proiectu asupra acoperirei anuitatilor de amortisare a capitalelor imprumuturilor de statu, altul asupra solvirei obligatiunilor de desarcinarea pamentului, si alu treilea asupra platirei obligatiunilor de dijma la vinu.

Diuarului „Pester Lloyd“ i se scrie dela Viena că ceterile influente militari de acolo s'ar' ocupă seriosu cu cestiușa de a se fortifica Viena. Cu privire la acăstă i se impartasiesc diuarului „Deutsche Ztg.“: Nu se poté negă, că ceterile noastre conducători si cu deosebire administrăția noastră de resbelu urmărescu mesurile militare ale Germaniei, Russiei si Italiei cu acea seriositate, care trebuie se i se dă. Cu tôte astea se poté consideră, că faptu, că in ceterile noastre influente militare, nu s'a luat in considerare nici acumă nici mai inainte planulu unei fortificari a Vienei. Dupa ce s'a constatat, că fortificările noastre la frontiera italiana si russă sunt nesuficiente si guvernulu cu tôte astea a evitat de a mari sarcinile poporatiunei prin cererea

unui creditu pentru perfectionarea fortificărilor dela frontiera, e afara de orice indoială, că administratiunea noastră de resbelu se va occupă abia atunci seriosu cu cestiușa fortificării capitalei, candu va fi satisfacutu mai antaiu necessitatii fizice de fortificare la punctele cele mai amenintiate ale frontierelor.

In fine se anuncia din tôte partile că recunoșterea României din partea Germaniei, Franției si Angliei este „aproape“ de a deveni unu faptu complinitu si că intre cele trei cabinete s'au inceputu purparleuri in privintă acăstă. Fără importantu este ceea ce scrie in cestiușa recunoșterei organulu lui Gambetta „La Republiecă francesă“ dela 31 Ianuariu.

„Republiecă francesă“ după ce constata, că camere a romana a primitu proiectul privitoriu la rescumperarea drumurilor de feru, dice, că afacerea acăstă o interesă puținu, inse cu tôte aceste se bucura, că proiectul a fostu primiu, din cauza, că prin acestu votu alu camerei romane s'a delaturat si celu mai micu obstaculu pentru recunoșterea oficială a independentiei României de către Germania, Franția si Anglia. „Rep. Fr.“ arata apoi, că tôte mergeau bine, România a stersu din constitutiunea s'a articolulu de exceptiune in contra Evreilor si Europa a tinutu contu de pre-judecătile guvernului romanu, atunci Germania a venit cu-o alta dificultate, care n'avea a face nimicu cu tractatulu dela Berlin. „Franția si Anglia, doritorie de a nu turbură intelegeră ce domnise intre ele si guvernulu din Berlin in cestiușa romana, că in tôte cestiușile ce priveau tractatulu nu voisera se se desparta de actiunea germană, cu tôte că ele erau cu totulu straine de cestiușa rescumperarii drumurilor de feru romane.“ Situația acăstă anormală si penibila, dice „Rep. Fr.“, incetăza prin votarea acelei legi si nu mai remane celor trei puteri de cătu de a asculta doarintele României, apoi continua asia:

„Procederile neregulate, in materii internationale, au numerose inconveniente; celu mai mare, fară contestare, este acel de a stabili precedentul, pe cari mai tardu, aceia cari cauta a inlatură executarea contractelor europene le potu invocă spre a-si justifică opositiunea. E de dorit, că acestu incidentu se nu creeze unu precedentu in pagubă micelor nationalitati. Ce ar' fi facutu România, déca fia-care din semnatarii tractatului dela Berlinu ar' fi subordouat sanctiunea independentiei sale la nesce esigintie particulară nementionate in tractatul? In aceste condițiuni, recunoșterea principatului ar' fi potutu fi amanata la Calende grecesci. Se va dice, că e anevoia de a inscrie pretensiunile fiacarua intr'unu tractat, acăstă e adeverat; dăr' nu e mai puținu siguru; că, déca ar' fi prima doctrină, că cei cei mai mari au dreptulu de a face de mici se trăca pe sub furile loru caudine inainte de a dă urmare dispositiunilor unui contractu internationalu, s'ar' sfersi cu independentia micelor nationalitati. Atunci ar' fi cu totulu de prisosu de a se ocupă de ele si de a le dă cu o mana aceea, ce li s'ar' luă cu cealalta. Din acestu punctu de vedere guvernulu din București trebuie se se semta fericit, că a scapatu asia de usioru; si-l felicitam pentru acăstă esprimându dorința, că se nu se caute in mici tribulatiuni, pe care le a străbatutu unu pretestu, de a face, că se'si plătescă independentia aceia, cari in viitoru si-o voru dobandi.“

Ministrul de instructiune romanu d. Nicolaie Crețulescu este numitul tramis extraordinaru si ministru plenipotentiaru alu Domnitorului pe langa M. S. Regele Italiei. In urmă acăstă, d. Crețulescu demisiunandu din postulu de ministru, d. B. Boierescu ministru de externe este insarcinat cu interimulu ministerului cultelor si alu instructiunei publice.

„Romanul“ ne spune, că A. S. principalele Bulgarie i va sosi adi, Sambata, în București. Elu va pleca dela Giurgiu, cu un tren expres spre București și va descinde de-a-dreptulu la palatul domnescu, unde va fi acceptat cu prandiul. Dupa vreo doue dile A. S. își va urmă caletoriu spre St. Petersburg. — Pentru ce se duce principalele Bulgariei la Petersburg, pentru că se planga la Tiarulu asupra marilor greutati, ce le intempsina guvernul seu constituțional la Bulgari, său pentru că se spătă cu ocazia iubileului de 25 ani al Imperatului russescu? Acăstă din urma este mai verisimilu, căci ce i-ar ajută plangerile?

Negresitu, că totu peatrui iubileu să se reintorsu si Imperatresă Russia la Petersburg. Se anuntia că Austria va fi reprezentata la serbare prin archiducele Albrecht.

Intraceea Nihilistii nu incetau cu amenintările si autoritatatile russeschi cu persecutiunile. Politi'a din Petersburg a descoperit acolo earasi o tipografie secreta, a confiscat unu diuaru nihilist si a arestatu doi barbati si doue femei nihiliste. Tipografi'a se află intr'o locuinta din alu 5-lea etaj. Aci locuieau unu Nihilist si doue Nihiliste sub numele falsu „Biszenko cu soția si cu-o bucatară“, Politiai cari i-au descoperit au avansat si au capetatu ordinulu Vladimir. Intr'unu numeru confiscatu alu „diuarului revolutiunariu „Narodnaja Volja“, se află si o programa detaiata a Nihilistilor.

Diuarul „Novoje Wremja“ din Petersburg se întrebă, de către pres'a germana n'a facutu atât'a scotomu despre reformele operate in armat'a russa in urm'a resbelului Turciei si n'a strigatu in contra unor pretinse concentrari de trupe in Poloni'a, de cătu numai cu scopul de a justifică in ochii poporatiunilor sporirea sarcinelor militare si budjetare? In casulu acestă, dice acelui diuaru, Germania ar face mai bine se marturisescă pe față, că a deverat' causa a ingrijirilor sale se află la apusu, er' nu la resarit. In adeveru, „Novoje Wremja“ pretinde, că budgetul militar alu Franciei si distribuirea actuala a fortelor sale militare sunt cu multu mai ingrijitoare pentru Germania de cătu inarmările russe, si crede că, de cătu diuarele din Berlinu se acatia de Russia, este numai de temă de a nu irita pre multu nervii națiunii francese.

„Gazet'a (russa) din Petersburg“ crede, din contra, că Germania este in contr'a Russiei, si numai in contra ei. Cetitorii nostri, dice acelui diuaru, sciu cătu s'au escitatu in contra nostra poporatiunile germane. Nu este vedutu, că in contra nostra e indreptat proiectul presintat Consiliului Federalu? Dér' atunci se pune intrebarea urmatore: care parte va fi de adi inainte mai preponderanta, Russia sau Germania aliata cu Austria si de către aceste două puteri, cu armatele loru actuale nu amenintia pe Russia, se poate să se spătă? — „Gazet'a din Petersburg“ arata apoi, că Germania si Austria intrunite ar pot să pună pe picioru 2,433,044 si 63,036 oficeri, la care Russia nu ar opune de cătu 43,880 oficeri si 1,786,430 soldati; „fara a numera, dice ea, că trebuie se ocupam Caucasulu, Asiala Centrala si provinciele cele mai departate ale Siberiei, si că la noi distanțele se numera prin cifre neaudite in Europa apusena. Cine amenintia d'er' si cine este amenintat? Armat'a nostra represinta abia două treimi din armat'a austro-germană. Germania nu are nici unu cuventu de a se teme de Russia; ea ar' trebui se aduca mai bine unu omagiu iubirei in adeveru estraordinara ce avem pentru pace.“

Diuarele germane se occupă de unu nou procesu alu faimosului constructoru (său destructoru) de drumuri ferate. Processulu va avea locu la Magdeburg intre guvernul prussianu si dr. Strüssberg, finanziarul bine cunoscutu. Guvernul prussianu a cumpărat lini'a, care legă Hanovra cu Altenbecken, reclama dela Dr. Strüssberg o sumă de 10,250,000 mărci, său 15,812,000 franci. Acestu din urma de parte de a consemnta la plat'a acestei sume reclama la rendulu seu dela guvern o indemnizație de 5,500,000 mărci său 6,875,000 franci, că restu de venit u vechi'a companie ar' fi trebuitu se incasseze.

Camataria in Sibiu. „Kelet“ dela 25 Ian. publica sub acestu titlu unu articlu lungu, din care estragemu urmatorele: Tote legile aduse in contra camatariei (usurei) au avutu pene acuma numai efectulu unor mediulice paliative. Acăstă o do-

vedesce istoria întregă a legilor asupra usurei pena la legea nostra cea mai nouă (din 1878). O măsură de jumetate numai a acestei legi din arma si o urmare fără tristă a ei voiescu se-o ilustrezu printr'unu exemplu batatoriu la ochi.

Dupa legea de susu nu se adjudeca mai mult de 8%; de către înse cămatariulu inainte de a intra legea in vigoare a castigatu dreptul de executiune pentru pretensiunea său său, de către basăză aceea-si pretensiune pe unu contractu incheiatu inaintea judecătoriului, legea aceea nu se mai poate aplică asupra acestoru casuri, care va se dica, că matariul i este de aci in colo dobende a stipulata fia si de 1000 percente. Urmarea este, că victimele cămatariei, ba chiar si succesorii loru nevinovati, trebuie se suspine si dieci de ani in lantiurile de sclavu ale usurei si existenti'a a nenumerate familii e nimicita. Se cautamu in privintă acăstă unu exemplu din orasul nostru (Sibiu).

Mare si la noi numerulu cămatarilor. Cunoscu pe unu industriasiu, care mai bine traieste din usura, decătu din munc'a său onesta. Dela acestă n'am potutu scôte césorniculu unui baietanu, decătu numai platindu-i pentru fiecare florinu 20 de cruceri la luna adeca 240 percente. Este aci mai departe nevastă unui maioru c. r., care e indatinata a luă 10 cruceri pe luna pentr'unu florinu adeca 120 percente s. a. Aci mai enumera unele casuri si dice, că intre cămatari se distingu cu deosebire unu polonu si unu serbu, apoi continua asia:

Lumea asia crede, că numai oameni usiori de minte potu se intre in ghiarele unor asemenei cămatari. Se insăsi. Sunt si de aceea; d'er' sunt destui si de aceia, cari in urm'a unei dure necessitatii si in sperantia, că se voru liberă iute de datoria — care sperantia se dovedește apoi că a fostu vana — se adresăza la asemenei monstri de cămatari. Acestea apoi le sugereaza si meduva că si nesc polipi cu o mii de brațe. Intre altele se intemplă, că doi oficiali reg. ung. dela controlulu de finance, cari au fostu binecuvantati dela provedintia cu familii pe atătu de mari, pe cătu de micu le era salariul, in strimitoarea loru momentana imprumutara 300 fl., se n'tielege că cu interesele obicinuite de 60% si pe o luna. Neputendu se solvă capitalulu au platit multu timpu căte 15 fl. pe luna că intreesse si aceste bani i platea puncătua. Deodata se pomenescu, că sunt trasi in judecata; cămatariulu lasa se i se licuideze de către judecători'a cercuala 30 fl. 82 cr. că spese, adaugă apoi interesele, cari pe cătu a durat processul n'au fostu platite si s'au urcatu la sumă de 344 fl., la capitalu si secuestrăza salariul ambilor datornici pentru sumă de 674 fl. 82 cr. si 60% interesu.

Acuma incepe opera infinita a lui Sisiphu pentru sermanii oficiali: in Decembrie 1872 li s'au trasu din salariu 101 fl. 52 cr.; au mai remasut 575 fl. 30 cr.; se adaușera că interesu pentru Ianuariu 1873 15 fl.; datori'a crescu la 588 fl. 30 cr.; din salariu li s'au trasu in Ian. 1873 16 fl. 92 cr.; remasera prim urmare 571 fl. 38 cr.; s'au mai adaușu că dobende 15 fl. pentru Februarie; datori'a se urca la 586 fl. 38 cr.; s'au trasu din salariu in Februarie 16 fl. 92 cr.; remasera 567 fl. 46 cr.; pentru Martie 1873 se mai adaușera 15 fl. că interesu; datori'a se facu de 584 fl. 46 cr. s. c. l. — si asia merge mai departe pena la 14 Aprilie 1878, de candu este datatu conspectul societilor (Rechnungs-Ausweis) celu am inaintea mea. — „Kelet“ arata aci că pe acestu conspectu figură numele „onestu“ alu cămatariului: „A. von K. k. k. pens. Cassier“ unu a deverat nemesiu (nobilu) lesescu.

Dupa conspectul propriu alu lui A. v. K. si alu oficialui reg. ung. de dare din Sibiu acesti bieti oficiali de contabilitate reg. ung., pe cari nu-i poate plange omul destul, au platit pentru capitalulu imprumutat de 300 fl. — pe care l'au fostu restituitu deja de totu său in cea mai mare parte in interesele lunare de căte 15 fl. platite pena la incusarea datoriei — dela Decembrie 1872 pena la Aprilie 1878 sumă de 1020 fl. 72 cr. un' amia d'uedieci florini 72 cr., si pena la Augustu 1893 voru mai plati 3150 fl. 81 cr., cu totulu in locu de 300 fl. voru plati 4171 florini 53 cr.! Si acestu pecatu, care striga pena la alu săptămîna ceriu, se comite sub scutul legei, cu legea in mana striga unu astfelui „de a deverat „banditul in fracu“ către victimă sa: „la bourse ou la vie!“ (Bursa ori vieti!)

, Fiindu-i mila grecu de acești doi oameni, pe care i-au ruinat de totu A. von K., a facutu acescua propunerea, că i va dă, pe langa cei o mii si câteva sute de florini, ce ia capetatu pena acuma, inca 300 fl. numai se renuntie la pretensiunile sale legale ulterioare, — d'er' a fostu respinsu, ba i s'a secastrat unu din cele două victime inca si o polizza verba de ascurarea vietiei sunatore pe 1000 fl., i s'a licitat si a fostu cumpărat cu 10 fl. de către unul din fiii cămatariului!

Cunoscem noi, dice „Kelet“ mai departe, acea teoria placuta, după care si bani i trebuie considerati de pretiu si s'ar' pot să cere pentru intrebuintarea loru atata cătu poate capăta omul. Unde ne duce intrebuintarea acestei teorie, nu trebuie se-o mai spunem: rezultatul ei este totodata darapana materiala si morală! Credem, că scopul, ce cuprinde totu in sine, alu ori-carei legislatiuni bune, este, de a aduce cătu mai multu in consonantia dreptulu (ius), ce se manifesta in legile positive, cu ecuitate (aequitas). Cu privire la cămataria sta iuse dreptulu din timpii cei mai vechi pena in dilele noastre intr'o contradicere aproape directa cu ecuitatea si punctul memorat alu celei din urma mesuri legislative privitoare la cămataria, nu este altu decăto o concessiune facuta in detrimentul ecuitatii nemilosei cămatariei, care omora corpul si spiritul

Aceia, cari inainte de 1878 si-au asigurat prin execuție său contractu cămatata mai mare de cătu 8 percente, ar' trebui se se multiamăscă cu venitul celu fara de lege trasu pena acuma, si ar' trebui se le concedem acelor, cari pena acumă au platit dobende mai mari de 8%, ca provocandu-se la lege se scape de sarcina ne-suportabila cei apasa. In fine apelă „Kelet“ la corporile legiuitoré, că la legea privitoare la depșirea cămatariei si mai adauga o novela, după care interesele stipulate inainte de intrarea in vigoare a legei asupra usurei dela 1878, cari trece peste 8 percente, se nu se poate executa.

Selagiu 30 Decembrie 1879.

Respusu D-lui Pască.

(Fine.)

Ce se tiene de trebile noastre bisericesci si scolari in tractulu Bredului concedu, că le cunoscem. D. Pască din relatiunile periodice, d'er' negu, că se le cunoscă din experientia. Relatiunile protopopului Bredului nu voru fi facendu ceva icona frumoasa din starea trebilor in tractulu Bredului, pentru că acescua barbatu devotat causei bisericesci si scolice are datin'a acea puçinu diplomatica de a fi sinceru chiaru si acolo, unde 'si strica siesi. Acestea e cauza, că dinsulu n'a fostu nici-o data si poate nu este nici-acum persona grata si a fostu pretratu că protopopu de preoti simpli, de teneri si esiti din teologia, ma si de moralisti. Aceste căsuri inca le vei se, dle Pască, si vei fi de o parere cu mine, celu puçinu de asta-data; că trebuie se aliba protopopulu tractului acestuia multa abnegatiune de sine si unu raru gradu de devotamentu pentru cauza bisericei si scolei, că si după atate nedreptati se face aceea, ce face elu. Prin langa tote aceste eu totusi m'asuu bucură forte, de către ar' stă mai alesu cauza invetiamentului in tote tracturile diecesei noastre, celu puçinu asi de bine, cum stă in acestu tractu. Ce e buna in tractulu acestă de buna semă e si meritul protopopului, ce e reu — bine dici dt'a de asta-data — nu e vin'a lui ci a impregiurilor.

Dlu Pască apera — mai incolo — pe predintele si stimatulu barbatu Mihálka et consortes cu aceea, că ce au facutu, au facutu, că se nu fac vecasati din partea ruthenilor etc. si că se pot respiră mai liberu. Bravo! dle Pască. Astădă după dt'a nu „salus reipublicae“ ci comoditatea si folosulu privatu „suprema lex esto“. Candu si legea ne dă dreptu si datorintă ne este a ne dechiară in contra unui „proiect de lege“, pe care 'lu tienemu stricatosu pentru binele publicu, de către ne este amenintata „pacea internă“ privată, său avem se ne asteptam la neplaceri personale, se nu ne dechiaramu contră, ci pro? de către ne-ar' atacă cineva biserica, națiunea, limb'a, se nu-le aperam, ci se dămu si noi in ele, de cumva acăstă ne aduce folosu personalu. De către acăstă se numesce prudintia, ore ce se numesce lasitate, reutate si egoismu? Frumos invenituri morale si politice dela unu preotu! Dlu, dle Pască, prin aperarile d-tale vei deveni in nemuritoriu. Ce norocu pe dlu Mihálka et con-

că dlui n'a datu decătu numai in faç'a na-
mii si-a mintitu pe cei mai demni fii ai ei, ér'
a laudatu, ce este bunu la reformati si neuniti,
altu-enm audiá elu dela dlu Pasc'a o poveste
espre apostata, malitia, ignorantia etc. de i-ar' fi
recutu de siéga.

Dlu Pasc'a apera si folosirea limbei latinesci
ocasiunea installarei si a celei maghiare, cu
ocasiunea prandiului, si dice, că acést'a a fostu tac
din partea Episcopului. Eu credu, că tactic'a
mai buna a unui episcopu, care se installéza,
se de a castigá cu primulu seu passu in diecesa
unile credintiosilor sei. Iubirea, alipirea si in-
derea unei diecese e celu puçinu atătu de valo-
sa, că-si placerea domnilor dela prandiu. Apoi
bisericei nóstre este cea romana, acést'a a
lege la noi pan'acum, ér' folosirea limbei ro-
mesci la installarea unui Episcop romanu nu-o
gesc nici o lege a tierei. Nu trebuie se pre-
maga óre cei mai mari cu exemplu bunu intru
biserica drepturilor nóstre asigurate prin legile
nóste. Candu vomu ajunge óre, că in tiéra nós-
tre domnésca legile aduse si sanctionate, ér' nu
cerea si displacerea unui-a séu altuia ? De buna
atunci, candu nu ne vonnu teme a ne folosi
drepturile nóstre si vomu sci astringe pe fiacine,
se ni le respecteze. Domnulu Pasc'a intréba cu
nóstra, că „ce se faca Episcopulu, déca scie si vor-
besc mai multe limbi“, apoi, că „este óre pe catu
se folosi de ceea-ce scii ?“ Nu pote, nici nu
nimene a prescrie episcopului, că in ce
limba se vorbésca in cercurile sale private ; dér'
aceea, că ce limba folosesce in biserica nóstra,
am avé si noi vre-unu cuvintielu cătu-de-
ciu ! A te folosi de ceea-ce scii nu e tot u-
n'a pecatu, dér' de multe ori i.
gata, dle Pasc'a, la reflesiunile d-tale, si vei aflá
am dreptu.

Domnulu Pasc'a e de altmintrea intr'acea re-
uire, séu celu puçinu 'si dă zérulu de a fi, că
si altii din Selagiu voimu se ne facem neuniti
pentru aceea nu recunosc si ataca cele scrise
mine in „G. T.“ Saepe canem visum longe
capra, lupumque credit. Te insieli d-le Pasc'a
stam pe terenulu legalitatii si de aci nu vo-
nu se ne departamu nici unu passu, nici in josu
nici in susu. „In cultis hortis, caeditur
mala.“ Acesta o voimu noi, dle Pasc'a
trebus se o voiesci si d-t'a. Pe noi ne re-
tele, cari s'a incubatu in biserica nóstra !

De altmintrea caus'a neunirei intre mine si d-lu
Pasc'a este, că d-s'a sustiene, că tóte sunt bine,
cum sunt in dieces'a nóstra, numai binecuventarea
lui Dumnedieu ne mai lipsesce, că se fia opulu
mononat ; eu dicu, că nu sunt bine, cum sunt,
că avemu mare lipsa de reforme. Ds'a dice, că
— si numai eu — tóte le vedu a n a p o d a
pe dosu. Venitoriulu va aretá, care dintre noi
a avutu cuventu; pe atunci 'mi reservezu dreptu
de a-i poté dice dlui Pasc'a : „Spusu-ti am !“

Si acumu asiu dorí si eu se incheiu, că-si d-lu
Pasc'a, cu unu proverb, dér' nu 'mi vine in minte
acet'a : „Cum tacet haud quidquam differt
sipientibus asper, quis minor est autem quam ta-
nisse labor ?“

Si cu aceste am gatatu pentru totudéun'a cu d.
m'a.

Anonimulu.

Victor Istóczy si Evrei.

Cu ocasiunea discussiunei asupra demonstratiu-
loru intemplete pe stradele din Pest'a, a luat-
u intre altii si deputatul Victor Istóczy
a incercat a aratá camerei cu-o maniera unica
feliulu ei, care este isvorulu adeveratu alu tu-
releroru. Elu dise :

„On camera ! Mai multi d-ni antevorbitori au
incinitu in fine, cumu se cuvine, coruptiunea, care
separe de a fi unu reu numai de astadi séu unu
monopolu alu unei singure partide, forméza bub'a
deverata a vietiei nóstre publice. Asupra modului
se, cumu s'ar' poté delaturá acést'a coruptiune,
rode la corpulu intregei natiuni, séu asupra
modului, cum se se puna stavila reului, n'am au-
tu se se fi disu pena acuma nimicu; tóte mesu-
re propuse in privint'a acést'a sunt numai nesc-
riative, mesuri pe de jumetate, cari potu saná
mai in aparintia reului, o cura radicala inse, dupa
convictiune, nu se poté asteptá dela ele,
in causa, că, corpulu, care este cuprinsu de a
reiu cronicu, se poté vindecá numai delatu-
ndu-se din elu materi'a originala a bólei.

Tocmai acést'a metoda radicala de vindecare nu
a atins'o nici unulu din dnii antevorbitori. Si totusiu
lucrulu este aprópe de mintea omului si noi toti
avemu cunoscintia de elu. (Auditi !) Ei bine, voi
propune eu acea metoda (Auditi !) cu atătu mai
vératosu, cu cătu scandalele, cari nelinistescu de
atătu timpu Ungari'a si strainatatea, tristele evene-
minte ale dileloru din urma, ba chiaru discussiunea
de astadi imi ofere o satisfactiune, deórece ceea ce
vestescu eu acuma de vreo 5 ani, că Evreismulu
este bol'a, care infectéza societatea nóstra, se ade-
veresce din nou. (Risete prelungite.)

Se ne uitamu mai de aprópe la tóte scandalurile. Inderetulu fiecarei afaceri stă că unu Mephisto celu puçinu unu Evreu. Voiu se amintescu
numai afacerea institutului de creditu fonciaru ;
aci n'a fostu altulu decătu unu Evreu, unu anu-
mitu Ignacz Végh, care in adeveru se chiamá
Lustig si se dă de unu urmasiu alu unei famili
vechi unguresci, demonulu corumpetoriu, care
a arangiatu totu scandalulu si e de vina singuru
la tóte (?) Si totusiu tace cronic'a asupra Evrei-
loru si tóte urmarile odióse ale afaceriei se incarcă
pe spinarea nejidaniloru, si prin coruptiune s'a
injositu a se face instrumentele lui. Si de ce tace
cronic'a ? Numai de aceea, pentru că press'a care
supune cutitului anatomicu tóte afacerile publice
si nu se spaimanta nici de vivi-sectione, se inchina
cu reverintia la totu ce jidovescu, astfelui că si
pentru asianumit'a „pressa libera“ esista totusiu una
„noli me tangere“ (nu me atinge) si acést'a este
Evreismulu.

Procederea acést'a necualificabila a pressei pa-
triotic este unica facia de press'a lumei celeilalte
civilisate ; că si o exceptiune, care ignoréza de totu
cestiunea jidovésca. Ochii publicului celui mare
sunt, că acoperiti de albétia, si pre candu noi ne
batemu, ne omorim si ne ucidemu, pentru scan-
dalele inscenate de cătra Jidani, ei, Jidanii, isi ridu
in pumnu, ba, ne jidarescu chiaru si atitia classele
societatii un a contra alteia. (Miscare in drépt'a.)
Cu tóta veneratiunea Jidanoloru din partea pressei
ungare inse, istoria merge inainte si intetiesce re-
solvarea cestiunei jidovesci. Nu voiu intrá cu ac-
ést'a ocasiune mai afundu in desfasurarea cestiunei
evreesci, am facutu mai de multe ori acést'a
in camera, si desi lucrulu inca nu s'a luat in
cumpenire la noi, totusiu miscarea acést'a s'a por-
nitu deja in alte state, cu deosebire inse in Ger-
mani'a, unde lig'a antisemitica iea pe fiecare dí
dimensiuni mai mari. Este timpulu că se se
pornésca odata si la noi.“

P r e s i e d i n t e l e : Rogu pe vorbitoriu, se
remana la obiectu séu mai bine se se apropie de
elu (Ilaritate sgomotosa) — . Victor Istóczy (continuandu): Ceea ce s'a recomandatn pentru
delaturarea reului, sunt numai palliative; trebuie
se sterpim reulu din radacina si rada in'a reului
sunt Jidovii. Vorbitorulu voiesce se cetescastatutele
societatii antisemitice din Berlinu (Iosifu Madarász
ride) — Presiedintele intre risetele camerei opresce
pe vorbitorin de a ceti acele statute, cari
n'a nimicu de a face cu cestiunea dela ordinea
dilei. I s z t ó c z y (continua): Deórece in stra-
inatate se vorbesce despre coruptiunea ungurésca,
se ale lumea, că Evreii sunt mari i mai
estri ai corruptionei si la noi. (Intorcendu-se spre dep. Madarász): Intrebati nu-
mai pe alegatorii d-vostre, déca afla ridiculu acestu
lucru ? . . .

Madarász voiesce se faca o observare personala.
Presiedintele ilu róga inse a lasá pe d. Istóczy se
si finésca vorberea. Intr'acea d. Istóczy se puse
se siéda (Mare ilaritate !) Ios. Madarász declara
apoi, că dupa a s'a convingere alegatorii sei n'ar'
primi formarea unei reunioni, cumu o propune Istóczy.
In fine observa ministrul-presiedinte Tisza,
că pretutindeni sunt ómeni buni si rei, dér' nici
un'a nici alta nu se poté declará de o calitate
confessiunala. Cu acést'a resolvarea cestiunei jid-
ovesci ceruta cu atata staruintia din partea dlui Istóczy,
s'a amanatu earasi si despre faradelegile Ji-
doviloru cronic'a va tacé si in viitoru.

Pentru Romanii inundati din Transilvan'a si Ungari'a.

D. directoru alu gimnasiului romanu gr. or. din Bra-
siovu, d. S te f a n u I o s i f u ne-a predatu din
partea corpului professorulu sum'a de 27 fl. cu urmatóri'a

L i s t ' a pentru ajutorarea inundatiloru Romani s. a
Stefanu Iosifu, Dir. 2 flor.; Lazaru Nastasi,
prof. 1 fl.; Dr. Nicolau Popu, Conr. 1 fl.; G.

Strimbu prof. 1 fl.; Nicolau Piltia, prof. 1 fl.;
Iosifu Fericeanu, prof. 1 fl.; Ioanu Scurtu, prof.
1 fl.; Iónu Stinghe, prof. 1 fl.; Ip. Ilasievici,
prof. 1 fl.; N. N. 1 fl.; D. Cioflecu, prof. 1 fl.;
I. Peligradu, prof. 50 cr.; I. Aronu, prof. 50 cr.;
Z. Butnar, prof. 50 cr.; G. Bellissimus, dir.
norm. 1 fl.; P. Juran, prof. 50 cr.; Iosifu Maxi-
mu, prof. 1 fl.; A. Fenesieanu, prof. 1 fl.; Ion
Corn. Tacitu, prof. 1 fl.; Nicolau G. Orgidanu,
prof. 2 fl.; Ioanu Dobreanu, prof. 1 fl.; Davidu
Almasianu, prof. 1 fl.; Ioanu Popea, prof. 1 fl.;
Nicolau Oancea, prof. 1 fl.; Iulianu Filipescu,
prof. 2 fl.; Georgiu Vladerianu, prof. 1 fl. Sum'a
totala 27 fl. v. a.

D. Dumitru Ionciovici, membru
al comitetului, ne tramite o lista cu 53 franci,
50 c., ce i s'a inaintatu de cătra d-d. Pen-
usu & Stanea din Craiova. Pe
acést'a lista au contribuit:

George V. Penusiu 4 fr., Eugenie G. Penusiu
4 fr., Vasilie A. Vanghelie si Maria V. Vanghelie
14 fr. 80 c., Savu Andreeescu 4 fr., Ioan Stan-
escu 4 fr., Michail Constantinescu 2 fr., Frati
Eschinias 4 fr., Stefan P. Saitu 2 fr., G. Bu-
ciúmenu 1 fr., Boicescu & Poppescu 2 fr., Va-
silie Nicolau 2 fr., Eracie Constantinescu 2 fr.,
Havre Economu 2 fr., Constantin Paraschivescu
3 fr. 70 c., Petrache Andreeescu 2 fr. Sum'a totala
53 franci 50 c.

Totu prin d. D. Ionciovici primiramu
dela d. I. Hagi Popp din Slatin'a 15 franci.

Pena acuma au incursu la Redactiunea „Ga-
zetei Transilvaniei“ in totalu 1028 fl. 92 cr.,
franci 2529 50 cent. si 100 mărci germane.

(Va urmá.)

D i v e r s e .

[Concertul filantropicu] ce s'a
datu Marti in Bucuresci a avutu unu succesu stra-
lucit. Sal'a teatrului era indesata. Mariele Loru
Regale Domnulu si Dómn'a au asistat pénla la
sfersitu. Relatiuni mai detaiate vomu aduce in nu-
merulu venitoriu.

[Dela universitatea din Pest'a.] „Famili'a“ (nr. 7) ne spune, că d. Ales. Romanu
si a anunciatu orele si in limb'a romana, nu numai,
că este cu totulu neintemeiata si ridicula,
dé'r dovedesce totodata intoleranti'a si ostilitatea
ce o nutresce junimea maghiara in contra a totu
ce e romanescu, si ne indica astfelui gradulu de a
asuprie a elementului romanescu din aceste tieri.

[Dela Montpellier] a primitu Academí'a romana inscintiarea, că in acelui orasiu s'a
infintiatu o catedra de limb'a si literatur'a romana.
Inflintiarea acestei catedre se dioresce initiativei
luate de societatea limbelor neo-romanice dela
Montpellier. Romanii se potu felicitá de acést'a
noutate. „Aleg.“

[Veniturile festivitatii pen-
tru nenorociti din Murcia.] In
Berlinu au fostu latitu scirea, că festivitatea ce a
arangiatu Parisulu pentru nenorociti din Murcia
ar' fi avutu unu deficitu de 35,000 franci. Ac-
ést'a e o simpla scornitura. Lucrulu stă in realitate
cu totulu altfelui. Festivitatea din Hippodrom
aduse unu venit de 300,000 franci. De aci inse
sunt a se substage 240,000 franci spese si adeca
110,000 franci spesele serbarei insasi, 60,000 fr.
pentru petrecerea óspetilor spanioli (luptatori cu
tauri, jucatori, s. a.) in Parisu, 20,000 franci
pentru cumperarea de cástiguri de loteria, 25,000
franci pentru incaldire si iluminare si 25,000 franci
pentru spectacule de totu feliulu. Prin urmare ar'
remané numai 60,000 franci, dé'r veniturile, cari
au fostu legate cu acést'a festivitate sunt de vreo
20 de ori mai mari. Loteria a adus unu venit
de 90,000 franci si diuarulu festivu „Paris-Mur-
cia“, care s'a vendutu in mai multa decătu 400,000
esemplare va dá unu venit curat de 275,000
pénla la 300,000 de franci. Venitulu totalu alu
serbarei, care se va imparti jumetate intre inundatii
din Murcia si cealalta jumetate intre seracii Pa-
risului va atinge sum'a de 1,250,000 franci. Façia
de unu asemenea venit u mai poté fi vorba de deficitu.

[„Romani'a-Juna“] Societatea academica sociala-literaria in Vien'a ne invita la „Balul Românu“ ce se va dă in 14 Februarie st. n. in „Grand Hôtel“ sub patronajul multu onoratelor Dômne: Angelina de Balaceanu, Matilda Dumba n. Germani, Barona M. Hye v. Gluneck n. de Filisiano, Teres'a Eduard Kanitz, Celestin'a de Oppolzer n. Mautner-Markhof, Elen'a F. Suess, Aurelia Trapsia-Kron. Venitulu curatul e desemnatu pentru sustinerea „cabinetului de lectura“ alu numitei societati si pentru ajutorarea membrilor ei lipsiti de mijloce. Pentru Comitetul Balului: Dr. St. N. Ciureu, Presedinte.

[Casuri de mórte.] In lun'a curenta a repausatu in Naseudu, maioculu c. r. in pensiune, Leon Papp, tata alu colonelului Leonid'a Popp.

La 28 Ianuariu st. n. a incetatu din vieatia, teologulu de cursulu alu III-lea din institutul teologicu dela Gherl'a, Vasiliu Popu, fiulu d-lui Vasiliu Popo, preotu in Cetanu.

[Sofia Pap] nascuta Ungurisanu, vedu'a fostului preotu in Teresi'a, comitatulu Solnocu-Dabac'a a repausatu la 3 Ianuarie (calend. julianu) a. c. in Chechisiu, in etate de 66 ani. O gelescu fii Ionu Pap preotu in Chechisiu, Dr. Vasiliu Pap jude la tribunalulu regesc in Sátoralja-Ujhely (comit. Zemplinu) cu soțiele loru; precum si ficele Irina Pap marit. Muresianu, Maria Pap marit. Mateiu, mai departe frații si surorile repausatei si multe alte rudenii. Fia-i tierin'a usiōra !

[Memoriile lui Kossuth] Se urmează in tota Ungari'a subscriptiunea pentru cumperarea memorielor lui Kossuth. In 2 Februarie erau deja subscrisi o mīia de prenumeranti. Inse cele mai multe colu de subscriptiune sunt inca in circulatiune. Numerul prenumerantilor se crede că va fi foarte mare.

[La conservatoriul din București] s'a înfiintat, dupa cumu anuntia „Lyr'a Romana“, unu cursu de istoria literaturii si artei dramatici, cursu fără trebuitiosu pentru studentii ce se consacra teatrului. „De aci incolo scol'a de declamatiune va poté dā resultate multu mai sigure, decât in anii din urma. Cu facerea acestui cursu, pēna astadi, este insarcinat d. Bonifaciu Florescu, d'er ni se spune, că in curēndu va fi numitu că profesor d. M. Pascaly. Déca acēst'a mare scire se va confirmă, 'i urāmu successu mai mare decât pe scena, pe care a parasit'o cu atât'a disgustu.“

[Zapad'a] pe la Bai'a mare e de unu stanjinu de grōsa. Multe case, grajduri, sioprone s'au surpatu sub greutatea zapadii. Capriorele se prindu de vii. Unu locitoriu din Firiza a manatu din padure pēna in ograda s'a 5 capriore, in valea dela Borpatak s'au prinsu 2, ear' in Mistofalu si la Buiacu cete o capriora.

[Unu capitulu din statistic'a Bucureștilor.] Cetimul in „Gazetta de București“ (Bukuresti Hirad) urmatorele: „Din datele statistice, privitore la miscarile populatiunei comunitatilor catolice si evangeliica-reformate din București, reiese că, la catolici, intre 424 copii nascuti in cursulu anului espiratu, suni 167 copii naturali, ear' la evangeliici, numerul copiilor naturali se urca la cifra inspaimantatoare de 59 la suta. Ori-cine nu cunoșce impregiurile acestei stari anormale, trebuie se deduca, cu dreptu cunventu, că ea nu se poate atribui de cătă unei vietii imorale, ce ar' covērsi capital'a Romaniei ! In realitate inse, nici se poate atribui relatiunilor de traiu, nici se potu inovinuti personele din a caroru viatia conjugala resulta aceste fructe ilegitime; si eata pentru ce: Pēna a nu se recunoscere Ungariei drepturile actuale dobendite prin formarea dualismului multi din locitorii Transilvaniei mai alesu, nepotēndu suferi terorile absolutismului de atunci, si gasindu in România vecina o tiéra ce le oferia, pe langa renumita'i ospitalitate, si o libertate nelimitata, — au preferat a-si abandonat patria natala, si trecu din cōce de fruntari'a Carpatilor. Aici, puindu-se in positiile de a poté trai prin munca onesta, lucrulu celu d'antaiu, la care se gandi fie-care, fū de a se casatori. Dér' cum ? Aici casator'a e civila, si nu se acorda autorisati'a casatoriei de cătă pe bas'a unor certificate in buna regula. Actele a-cestora nu le puteau si nu le potu parveni de cătă prin intermediul consulatului, care inse nu le acorda la cei mai multi dintr'insii, fiindu desertori. Asia fiindu, nu remanea alta cale de cătă a-si caută fiecare căte o femea, care rēnuntia la formalitatea casatoriei, si astfelui contractara concubinagiu.“

„Astadi, desi s'au schimbaturile in Ungari'a, legile inse in acēst'a privintia continua a fi in vigore, si d'er' toti acesti nenorociti sufere, că si in trecutu, de consecintele pașului facutu. Mai fiecare din aceste casatorii selbatece si au produsu rodele sale; de aci numerul celu mare al copiilor naturali in cele done comunitati. Dér' acēst'a stare de lu-

cruri nu mai poate dainui, nu mai trebuie tolerata. Ei bine ce este de facutu ? Un singuru lucru ar' puté ameliora acēst'a trista situatia. O amnestia generala pentru toti cătă si-au parasită tiéra inainte de dualismu, adeca inainte de 1867, afara de criminali. Déca s'ar garantă tuturoru acestora reintorcerea in patri'a loru, fara teama de pedepsa, multi s'ar' reintorce, ear' cei remasi ar' usă de beneficiul legei si 'si-ar' regulă pozitioanea sociala conformu esigintelor moralitatii publice. Spre a inlesni acēst'a, neamu permite a rugă chiaru pe on. guvernul alu Romaniei, si in special pe multu stimabilulu d. ministru de Esterne, se binevoiesca a lă initiativ'a in acēst'a privintia si a face usu de inalt'a s'a influentia pe langa guvernul maghiaru, pentru că, in interesulu ambeloru tieri amice, se se puna unu capetu a cestei anomalii, printre dispositiune salutaria. Nenorociti, pentru cari vorbim aci, sunt omeni simpli, dintre cari cei mai multi abia sciu ceti si scrie, si cari, prin urmare, nu cunosc legile; in consecintă nici vin'a loru nu e atât de grava. Cu cătă inse imploramai mai multa indulgentia pentru acestia, cu atâtu suntemu mai severi față cu cei ueajunisi inca la vîrst'a de 30 ani, in privintia carora ceremu a se aplică legea, cu tota rigore ei.“

[Scol'a profesionala de fete Elisabet'a - Dömna.] Se scrie din București: In diu'a de 17 curinte, ministrul instrucțiunii publice si directorele lui a visitat scol'a profesionala de fete „Elisabet'a-Dömna“, înfiintata si intretinuta chiaru din fondurile A. S. Regale. Acēsta însemnata institutiune este menita a asigură copilelor romane o cariera demna de unu viitoru socialu, care se le garanteze pozitioane onorabile. Scol'a este frecuentata de 40 eleve, care sunt jumetate interne, de 6re-ce si primesc hran'a in scola. Cusaturile, albiturile, si confectionarea de broderii, precum si de costume nationale este scopulu principalu alu acestei scole, care deosebitu de profesionea, care o creaza copileloru, apoi ea tinde a ne conservă frumos'a industria a stramosilor nostri. Dlu ministrul, esaminandu cu celu mai mare interesu acēsta scol'a, a constatat unu progresu demn de inalt'a protectiune a A. S. R. Dömnei, si a promis, că 'i va cere inalt'a autorisatiune, că se prepare o programa la desvoltarea invetiamentului acestei scole, potrivita cu numerul claseloru, ce are a se mai adaugă pe fiacare anu pēna la completarea ei.

[Dela Iasi.] — „Steu'a Romaniei“ scrie: Instalarea autoritatilor remase pe ultime in urm'a desastrului, a inceputu a se face. Astfelui prefectur'a si comitetului permanentu s'a asiediatu in casele Voinescu din strad'a Muselor; casieri a se instală astadi Vineri in casele din dosulu scoliei normale de fete, proprietatea Epitr. St. Spiridon. Totu astadi au inceputu a se transportă dosarele remase ale curtiei de apel in casele d-lui Cimaru din strad'a Carolu, unde pe langa curte va mai stă si una din sectiunile tribunalului impreuna cu parchetulu si cu corpulu portareloru. In privintia celor multe sectiuni ale tribunalului ni se spune, că se voru stabili doue in casele d-lui Panaitu Radu si una intr'alta localu care se va gasi in apropiare. Ni se spune eā urmează cu activitate instructiunea pentru descoperirea causei, din care a provenit incendiul palatului. Ar' fi sub arestul intendenterului palatului, un archivarul alu comitetului permanentu si cătiva servitori.

[Linia ferata Ploesci Predealu.] Acum, candu linia Ploesci-Predealu e terminata si pusa in circulatiunea publica, este interesanta a cunoșce, care e si situati'a financiara a constructiunei ei. Constructiunea liniei Ploesci-Predealu si Adjud-Ocna a fost autorisata in lun'a Iuliu 1875. Sum'a afectata pentru aceste doue linii a fostu de 42 $\frac{1}{2}$ milioane franci. Suprimendu-se prin legea de la Iuliu 1878 linia Adjud-Ocna, sum'a de 42 $\frac{1}{2}$ milioane s'a redusu la 33,150,000 franci. Mai multe legi ulteriore au modificat aceasta cifra. Ea este astadi de 34,445,396 franci. Constructiunea liniei s'a inceputu de compania Crawley si s'a terminat de d. Guilloux. Sum'a de 34,445,396 franci s'a datorită d'er' la duoi constructori si anume: Fr. 14,145,396 — 97 Companiei Crawley si Fr. 20,300,000 d-lui Guilloux. In totalu: Fr. 34,445,396 — 97. Din aceasta suma s'a platită pēna la 1 Octobre 1879, fr. 28,695,331 50 si anume: Fr. 14,145,396 97 Companiei Crawley si 14,549,934 54 D-lui Guilloux. Sum'a respnsa d-lui Guilloux s'a afectat in 12,810,832 fr. 86 cm. in numerar, si 1,739,101 fr. 48 cm. in bonuri de thesauru cu scadentia peste doi ani. Prin urmare d. Guilloux are a mai primi pentru constructi'a liniei Ploesci-Predealu inca 5,750,062 franci 46 cm. din care se poate prevede, că voru fi platile in cursulu anului curentu 4,000,000, ear' restul de 1,750,000 in anulu viitoru.

[La Constantia] in Dobrogea s'a înfiintat o societate economica, literara si filantropica sub numele de „Constantia“, in care — precum cētimu in „Romanul“ — tote nationalităile sunt reprezentate. Comitetul diriginte s'a compusu astfelu: presedinte dr. C. I. Drăgescu medicu primaru, vice-presedinte L. Eleuterescu directorulu prefec-

torei, membri: Ali Kadira, Solomon Jafet, Cardia, Pamnopol si S. Chefala, casieru Mironescu, secretari Dan Tihanof.

[Cata bere s'a produsu in 1879 in Vien'a si giuru.] Organul berarilor din Vien'a „Gambrinus“ publica urmatorele despre productiunea berei in an. 1879: S'au produsu in 20 berarii din Vien'a si giuru 2,188,000 hectolitre bere, adeca cu 139,993 hectolitre puçinu, că in 1878. Intre cele 20 berarii numrei trei, si adeca Schwechat (4750), Ottakring (6750) si Hernals (10,800), au produsu laolalta cu 22,300 hectolitre mai multa bere, celealte 17 berarii au produsu cu 162,293 hectolitre mai puçinu, in anulu trecutu. Statul perde in urm'a productiunei micsiorate, berea pretiuindu-se peste totu 11 grade, 1,539,923 grade cu căte 16 $\frac{7}{10}$ ceeea ce corespunde unei sume de 257,167 14 cr., că impositu pentru productiune.

[Comerciul cu porcii impedecat] In siedinti'a de Sambata (19. Ian.) a camerei manei d. P. S. Aurelianu anuntă o măsură de pelare d-lorii ministri de comerciu si de estern intrebandu'i, déca au sciintia despre măsurile luate de catra ministrul de comerciu alu Ungariei, prin care porcii importati din România sunt supusi. Pest'a unui regim exceptionala, care este in contrast cu stipulatiunilor convintiunii de comerciu, ce s-a cheiatu intre Austro-Ungari'a si România. Apa d. Aurelianu cetesce unu decretu alu ministerului ungurescu de comerciu, prin care se înfiintăza Steinbruch unu institutu de lazaretu pentru porcii proveniti din România si din Serbia, supunendu la unu tratamentu exceptionala si forte vecsatorii pentru proprietarii loru. — D. presedinte declară acēst'a interpelare se va comunica guvernului si dupa trei dile, se va pune la ordinea dilei.

[Tapeturi cu curiositate] Unu negujiator de losuri de loteria din Berlinu a adunat in cursulu anilor vreo 10,000 de losuri de loteria prusaci si a imbracatu cu ele paretii odaiei sale dormitul. Pentru aceste tapeturi au oferit unu in fapta 100,000 de mărci si, — ceea ce e mult interesant — nici unul din multimea acēst'a losuri nu s'a trasu, căci la din contra nu putea intrebuiti de tapetu.

INDUSTRIA NATIONALA!

Depositorul de incălziamente fabricat propriu si strainu, palarii si siepcoste, astrahanu si mielu etc. cu preturi forte scadute si ieftine, alii

IOANU SABADEANU
Braslovu, strad'a caldararilor Nr. 493.

Pentru barbati dela fl. 4.50 in susu parechi's
" dame " 3.50 " "
" copii " 1.50 "

Pentru voiajgii cisme si siosioni de (filz) si pantofi de casa etc. Depositu mare dela v. a. fl. 1.50 in susu

Siepcii pentru barbati dela fl. 1.50 in susu

" copii " --.60 "

Forte de recomandat pentru conservarile avari si in frumuseti arie incălziintelor hamurilor si a oris ce felu de obiecte de piele oleni asianumitu: „Leder-Appretur, Leder-Oel alu lui R. Essel din Berlin cu pretiul de 40 cr. unu flaconu si Degrade cu 25 cr.

Alifia universală pentru sigură vindecare de chiruri de gaina (bataturi) si degeneraturi cutii cu 30 cr.

Totu Domnii profesori, invenitori si studenti au pe langa aceste pretiuri scadute inca unu rabatu de 10% cumperandu cu bani gata.

Pentru Domnii musteri din afara se potu espedă peste la 5 chilo cu 33 cr. prin posta. — Incălziinte nepotriviile său neconvenabile se primesc indreptu spre schimbare, din voru fi francate.

10-10

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 6 Februarie st. n. 1880.

5%	Rent'a charthia (Metalliques) . . .	Oblig. rurali ungare . . .
		Banat-Timis . . .
5%	Rent'a-argintu (im-prumutu nationalu). . .	transilvania . . .
		croatо-slav. . .
Losurile din 1860 . . .	131.75	Argintulu in marfuri . . .
Actiunile banciei nation. . .	843.—	Galbini imperatresci . . .
" instit. de creditu . . .	301.90	Napoleond'ori . . .
Londra, 3 luni . . .	116.95	Marci 100 imp. germ. . .

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioann Gött si fiu Henrion.